

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА

СТРАТЕШКИ ПЛАН 2010-2012

Скопје, октомври 2009

Веродостојна официјална статистика е неопходен услов за развој на демократијата и економијата на една земја. Статистичките податоци не се само бројки, туку претставуваат информација која ги обликува важните одлуки во процесот на креирање на политики кои овозможуваат подобрување на економските и социјалните услови во земјата.

Во обезбедувањето на квалитетна и релевантна статистичка информација, Државниот завод за статистика се потпира на принципите на официјалната статистика на Обединетите нации и дефиницијата на Еуростат за квалитет на статистиката, а кои, меѓу другото, се однесуваат на независноста и неутралноста на

институцијата, строгите статистички стандарди, доверливоста на податоците, отвореноста кон корисниците и грижата за извештајните единици.

Во време на сè побрзи промени во глобални рамки, статистичките институции треба да бидат подготвени за овие промени и своите активности да ги прилагодат кон новите потреби. Ова е и целта на Стратегијата 2010-2012, да обезбеди рамка за реализирање на програмските цели преку кои ќе се обезбеди развој на ДЗС во поефикасна и модерна институција која знае да ги утврди своите приоритети во согласност со барањата на корисниците. Истовремено, како главен координатор на националниот статистички систем, Државниот завод за статистика своето стратешко планирање го базира на промовирање на соработка, иновација и ефикасност. Истовремено, проектите и програмите што се содржани во Стратегијата треба да му овозможат на Државниот завод за статистика соодветно да одговори на идните предизвици со кои ќе се соочи, а особено со предизвикот за привлекување и задржување на висококвалификуван кадар, јакнење на капацитетите за преговори со ЕУ и рационално користење на расположливите финансиски средства и средствата од претпристапните фондови, како и за користење на нови технологии во подобрувањето на услугите и производите и пристапот до микроподатоците.

Постигнувањето на целите ќе придонесе кон појасна перцепција за улогата на Државниот завод за статистика и одржувањето на довербата на јавноста кон институцијата и нејзините производи.

Со почит,
м-р Благица Новковска,
директор на Државниот завод за статистика

1.1.ВОВЕД

Стратешкиот план на Државниот завод за статистика, 2010-2012, претставува основен план за развој во кој се содржани програмите и проектите со кои Заводот планира да ги реализира своите приоритети и цели во наредниот тригодишен период.

Програмите, активностите и целите дефинирани во овој Стратешки план, од една страна, се во функција на реализирање на стратешките приоритети на Владата, а од друга страна, се во функција на обезбедување континуитет во квалитетот на нашата работа и во функција на поддршка на Заводот во продуцирањето на поквалитетни услуги во иднина.

Структурата на овој план се базира на правилата и препораките дадени од Владата на Република Македонија. Поради тоа што статистичката дејност има свои специфичности, Стратешкиот план на Државниот завод за статистика, според својата структура и содржина, делумно отстапува од структурата на стратегиите на другите институции во европскиот статистички систем.

Во подготовката на овој план беа вклучени повеќе лица од сите нивоа во Заводот, а планот беше одобрен од страна на Стручниот колегиум на Заводот и Советот за статистика. Следењето на спроведувањето на Стратешкиот план ќе се врши преку подготовка на редовни годишни извештаи на Државниот завод за статистика.

1.2. МИСИЈА

Државниот завод за статистика произведува и дисеминира официјални статистички податоци за македонската економија и општество како основа за процесот на одлучување и демократија, базирани на информации. Објавените статистички информации мора да бидат квалитетни, навремени, непристрасни, достапни и едноставни за користење.

1.3. ВИЗИЈА

Да бидеме препознаени како институција која обезбедува квалитетни, навремени и меѓународно споредливи статистички податоци.

1.3.1. ВРЕДНОСТИ

Вредностите кои Државниот завод за статистика ги почитува и доследно ги применува во пракса, се преземени од Кодексот на работа на Европската статистика. Тоа се петнаесет принципи што се однесуваат на институционалната околина, статистички процеси и статистички аутпути:

- стручна независност
- мандат за прибирање податоци
- адекватност на ресурсите
- посветеност на квалитет
- статистичка доверливост
- непристрасност и објективност
- стручна методологија
- соодветни статистички процедури
- умерено оптоварување на давателите
- ефективност на трошоците
- релевантност
- точност и веродостојност
- навременост и во предвидени рокови (редовност)
- кохерентност и споредливост
- достапност и јасност

1.4. ЗАДАЧИ И ОБВРСКИ НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА

Заводот, во рамките на своите надлежности, ги врши следниве стручни работи:

- подготвува инструменти и стандарди за статистички истражувања;
- пропишува, унапредува и усогласува методолошки основи за статистичките истражувања;
- врши анализа на статистичките податоци и толкување на резултатите од статистичките истражувања;
- исполнува меѓународни обврски во областа на статистиката;
- утврдува потреби од статистички податоци;
- соработува со овластените носители кои вршат статистички истражувања од областа на државната статистика во рамките на својата надлежност;
- на овластените носители им дава мислење за методолошките основи;
- дава мислење при воведувањето нови и дополнувањето на постоечките збирки на податоци кои можат да бидат извор на податоци за државната статистика;

- дава иницијативи и предлози за содржинско дополнување на постоечките евиденции и регистри кои во согласност со закон и Програмата се користат за статистичките истражувања;
- развива методи и техники за заштита на индивидуалните податоци и прикажување на резултатите од статистичките истражувања;
- самостојно и во соработка со други носители реализира проекти од областа на државната статистика;
- воспоставува, води и одржува статистички регистри и бази на податоци;
- врши редовна обука на вработените;
- врши популаризација на статистиката.

1.5. РЕЗИМЕ НА СПЕЦИФИЧНОСТА НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА

Државниот завод за статистика е самостојна стручна организација чија надлежност и делокруг на работа се уредени со Законот за организација и работа на органите на државната управа ("Службен весник на Република Македонија" бр.58/00, 44/02 и 82/08) и Законот за државната статистика ("Службен весник на Република Македонија" бр.54/97 и 21/07).

Во согласност со Законот за државната статистика, Државниот завод за статистика, врз научни основи, на државните органи, локалната самоуправа, деловните субјекти, јавните претпријатија, јавните служби и на други корисници им обезбедува информации за состојбите и движењата на националната економија, човечките ресурси, демографијата, заштитата на животната средина и други области.

Државниот завод за статистика е одговорен за продуцирање на официјалната статистика во Република Македонија, а воедно е и координатор на статистичкиот систем во Република Македонија.

Оваа улога Државниот завод за статистика ја реализира во соработка со други субјекти-овластени носители кои, исто така, се одговорни за продуцирање на официјална статистика во рамките на своите утврдени надлежности.

При извршувањето на своите функции, Државниот завод за статистика посветува особено внимание на доверливоста на статистичките податоци. Податоците кои се прибираат од извештајните единици претставуваат доверливи податоци, се користат исклучиво за статистички цели, а се публикуваат како збирни (агрегирани) податоци.

Државниот завод за статистика е носител на меѓународната статистичка соработка. Во таа насока, значајни се напорите на Заводот кон хармонизација на статистичкиот систем на земјата со статистичките системи на земјите од Европската унија, а во функција на задоволување на домашните и странските корисници со споредливи статистички податоци.

Значаен чинител кој придонесува во афирмацијата и подигањето на стручното ниво на државната статистика претставува и Советот за статистика на Република Македонија. Советот за статистика претставува советодавно и стручно тело на државната статистика. Советот е составен од 13 члена кои ги избира Собранието на Република Македонија и тие се претставници на широк круг на субјекти од сите области на општествениот, економскиот и политичкиот живот на нашата земја.

1.6. СТРУКТУРА НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА

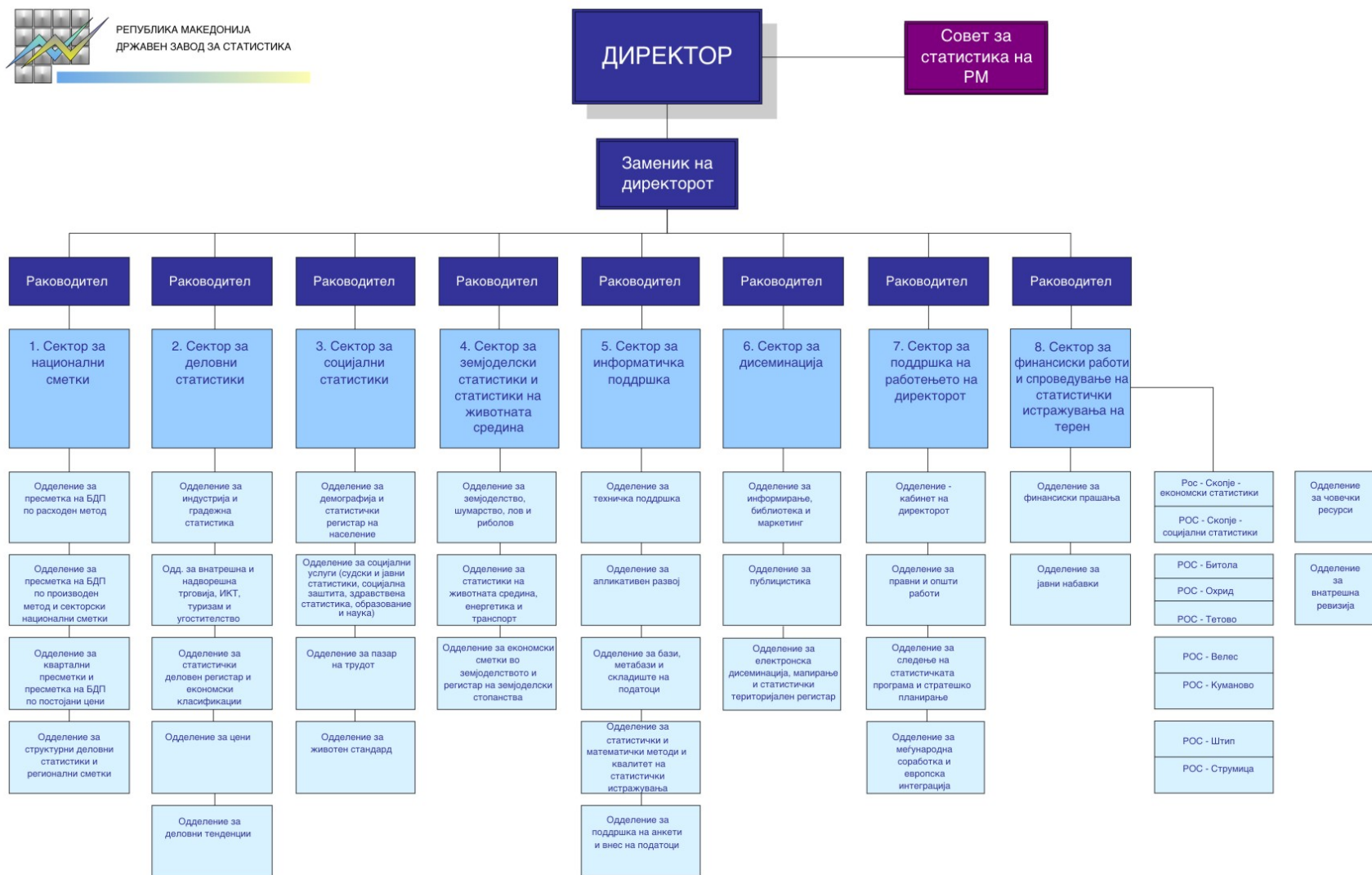
Во согласност со утврдените надлежности во Законот за организација и работа на органите на државната управа ("Службен весник на Република Македонија" бр.58/00, 44/02 и 82/08), Законот за државната статистика ("Службен весник на Република Македонија" бр.54/97 и 21/07) и Уредбата за внатрешната организација на органите на државната управа ("Службен весник на Република Македонија" бр.93/00 и 14/02), во април 2008 година е донесен нов Правилник за внатрешна организација на Државниот завод за статистика. Според Правилникот, Заводот своите надлежности ги извршува во осум сектори и 43 одделенија, и тоа:

- Сектор за национални сметки
  1. Одделение за пресметка на БДП по расходен метод
  2. Одделение за пресметка на БДП по произведен метод и секторски национални сметки
  3. Одделение за квартални пресметки и пресметки на БДП по постојани цени
  4. Одделение за структурни деловни статистики и регионални сметки

- Сектор за деловни статистики
  1. Одделение за индустрија и градежна статистика
  2. Одделение за внатрешна и надворешна трговија, ИКТ, туризам и угостителство
  3. Одделение за статистички деловен регистар и економски класификации
  4. Одделение за цени
  5. Одделение за деловни тенденции

- Сектор за социјални статистики
  1. Одделение за демографија и статистички регистар на населението
  2. Одделение за социјални услуги (судски и јавни статистики, социјална заштита, здравствена статистика, образование и наука)
  3. Одделение за пазар на трудот
  4. Одделение за животен стандард

- Сектор за земјоделски статистики и статистики на животната средина
  1. Одделение за земјоделство, шумарство, лов и риболов
  2. Одделение за статистика на животната средина, енергетика и транспорт
  3. Одделение за економски сметки во земјоделството и регистар на земјоделски стопанства

- Сектор за информатичка поддршка
  1. Одделение за техничка поддршка
  2. Одделение за апликативен развој
  3. Одделение за бази, метабази и складиште на податоци
  4. Одделение за статистички и математички методи и квалитет на статистичките истражувања
  5. Одделение за поддршка на анкети и внес на податоци

- Сектор за дисеминација
  1. Одделение за информирање, библиотека и маркетинг
  2. Одделение за публицистика
  3. Одделение за електронска дисеминација, мапирање и статистички територијален регистар

- Сектор за поддршка на работењето на директорот
  1. Одделение - кабинет на директорот
  2. Одделение за правни и општи работи
  3. Одделение за следење на статистичката програма и стратешко планирање
  4. Одделение за внатрешна финансиска контрола
  4. Одделение за меѓународна соработка и европска интеграција

- Сектор за финансиски работи и спроведување на статистички истражувања на терен
  1. Одделение за финансиски работи
  2. Одделение за јавни набавки
  3. Регионално одделение за статистика во Скопје-економски статистики
  4. Регионално одделение за статистика во Скопје-социјални статистики
  5. Регионално одделение за статистика во Битола
  6. Регионално одделение за статистика во Охрид
  7. Регионално одделение за статистика во Тетово
  8. Регионално одделение за статистика во Велес
  9. Регионално одделение за статистика во Куманово
  10. Регионално одделение за статистика во Штип
  11. Регионално одделение за статистика во Струмица

- Одделение за внатрешна ревизија

- Одделение за човечки ресурси

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА

1.7. ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА

1. Хармонизација на статистиките според стандардите на ЕУ

Цели:

- Спроведување на Програмата за статистичките истражувања, 2008-2012
- Доставување на податоците до Еуростат преку единствена влезна точка со користење на алатките и форматите пропишани од Еуростат
- Воспоставување и одржување на централизирано складиште на метаподатоци
- Воспоставување на редовна пракса за подготовка на извештаи за квалитет и нивно објавување

Планиран рок за реализација на приоритетот: до 2012 година

2. Јакнење на координацијата на националниот статистички систем

Цели:

- Зајакнување на улогата на Државниот завод за статистика како координатор на националниот статистички систем
- Поддршка во зајакнувањето на капацитетот на овластените носители во националниот статистички систем преку обуки од одредени области од заеднички интерес.

Планиран рок за реализација на приоритетот: до 2012 година

3. Јакнење на соработката и комуникацијата со корисниците, континуирано мерење на потребите и задоволството на корисниците и јакнење на довербата во статистиката

Цели:

- Едноставен пристап до официјалните статистички податоци од страна на корисниците
- Намалување на временскиот период од прибирањето до објавувањето на статистичките податоци
- Дизајн на статистичките производи според очекувањата на корисниците

Планиран рок за реализација на приоритетот: до 2012 година

4. Јакнење на институционалниот капацитет на Државниот завод за статистика

Цели:

- Одржливост и подобрување на капацитетите на човечките и техничките ресурси
- Јакнење на капацитетите за управување со работните процеси
- Јакнење на капацитетите за преговори со ЕУ
- Рационално користење на расположливите финансиски средства, вклучувајќи ги и средствата од претпристапните фондови

Планиран рок за реализација на приоритетот: до 2012 година

1.8. ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА ВО 2008 ГОДИНА

1. Во доменот на статистичките стандарди беа донесени:

- Програмата за статистички истражувања за периодот 2008-2012 ("Службен весник на Република Македонија" бр.11/08) и
- Националната класификација на дејностите НКД Рев.2 ("Службен весник на Република Македонија" бр.147/08)

2. Методолошки подобрувања во статистичките истражувања

- Извршено е дизајнирање и подготовка на нови прашалници за сите истражувања од областа на информатичко-комуникациските технологии во согласност со методологијата и препораките на Еуростат за 2008 година;
- Извршена е подготовка и публикување на Листа на енергенти и видови енергија;
- Извршени се пресметки на индексите на единица вредност во извозот и во увозот од 2008 година и се пресметуваат квартално за потребите на националните сметки;
- Започнати се активности за усогласување на Класификацијата на производи по дејности со европската класификација 2008;
- Подготвена е нова пондерациона структура, нова база (2005 година) и нов примерок за цените на производителите на индустриски производи, со примена на Националната номенклатура на индустриски производи 2005;
- При прибирањето на податоците од областа на туризмот се применува новата категоризација на објектите донесена од страна на Министерството за економија;
- Направени се методолошки подобрувања за пресметките на некои од категориите на бруто-домашниот производ;
- Направени се методолошки концепти за пресметување на бруто-домашниот производ по постојани цени со двојно дефлационирање на квартално и на годишно ниво;
- Започнат е процесот на усогласување и развој на статистиките на животната средина врз основа на европските регулативи и стандарди, а во согласност со националното законодавство;
- Како резултат на работата со експертите во рамките на Твининг-проектот, подготвени се податоци за бруто-домашниот производ по региони за 2004 и 2005 година, и се објавени соопштение и публикација;
- Објавени се податоци по региони за 2006 година;
- Подготвени се податоци за табелата на понуда и на употреба за 2005 година, како и симетрични инпут-аутпут табели за истата година;
- Подготвени се врските помеѓу видовите на отпад и статистичките категории на отпад.

3. Воведени нови истражувања

- Извршено е подобрување на краткорочните статистики - Воведено е редовно истражување за издадени дозволи за градење од 2008 година;
- Извршено е подобрување на краткорочните статистики - Воведено е пилот-истражување за издадени дозволи за употреба на градежни објекти на целата територија на Република Македонија од 2008 година;

- Извршено е подобрување на краткорочните статистики - Спроведување на редовно истражување за приходи од продажба и нови порачки во индустријата од јануари 2008 година и подготовка на база за пресметка на експериментални индекси во 2009 година;
- Извршен е редизајн на обрасците од областа на индустријата (со цел да се подобри квалитетот на податоците, на обрасците, за секој деловен субјект и локална единица, однапред се испечатени идентификационите податоци, шифрата на производот и единицата мерка);
- Извршено е ревидирање на месечните (за 2008 година) и годишните (за 2007 година) статистички истражувања со нов енергетски производ - биодизел (чист нефосилен и немешан);
- Воведени се редовни истражувања од областа на структурно-деловните статистики за големи и средни претпријатија и тоа за индустријата, градежништвото, трговијата, сообраќајот и угостителството кои во претходниот период беа тестирани;
- Државниот завод за статистика аплицираше и го доби објавениот тендер за истражување од областа на деловните тенденции - Анкета за мислење на потрошувачите. Се подготвија и се тестираа сите инструменти за спроведување на терен и Анкетата започна да се спроведува;
- Спроведено е Пилот-истражување за отпад во индустријата;
- Воведен е нов енергент во статистичките истражувања во групата на обновливи енергенти;
- Подготвени се измени на обрасците за воздухопловниот превоз, како и на обрасците за телекомуникацискиот и мобилниот сообраќај;
- За 2008 е креиран ротационен примерок со цел да се опфатат повеќе мали фирми во примерокот за кварталното истражување за додадената вредност;
- Спроведен е Пописот на деловните субјекти;
- Спроведени се пописите на трговските и на угостителските капацитети.

4. Меѓународна активност на Државниот завод за статистика

- Во рамките на Регионалната програма за статистика КАРДС 2003, Државниот завод за статистика беше домаќин на регионална работилница за надворешна трговија;
- Реализирана е студиска посета од страна на колеги од Заводот за статистика на Србија, со цел Државниот завод за статистика да го презентира своето искуство во областа на статистиката на енергија;
- Реализирана е студиска посета од страна на колеги од Заводот на Косово во врска со активностите за проектот Паритет на куповната моќ;
- Учество на Советување за Пописот на населението, домаќинствата и становите, организирано од страна на Заводот за статистика на Србија, во Вршац;
- Статистичкиот завод на Европската унија (Еуростат) ја реализираше својата редовна годишна мисија која беше основа за добивање позитивна оценка во Годишниот извештај на Европската комисија за земјата;
- Одржан е симпозиум на тема "Кон европските стандарди во официјалната статистика - Резултати од Твининг-проектот "Поддршка на Државниот завод за статистика". На симпозиумот беа презентирани проектните резултати, нивното влијание во рамките на националниот статистички систем, како и користа од проектот за корисниците;

- Во организација на UN/ECE, Државниот завод за статистика беше домаќин на регионалната работилница за Попис на населението и домувањето, 2011;
- Во организација на UN/ECE, Државниот завод за статистика беше домаќин на Форумот за менаџмент со човечки ресурси.

5. Проекти во кои беше вклучен Државниот завод за статистика во 2008 година

- Регионален проект за животна средина – 2 фаза, финансиран од Шведската меѓународна агенција за развој и соработка (СИДА) - финализиран;
- Регионална програма за статистика КАРДС 2003 , финансирана од страна на Европската комисија - финализирана;
- Проект за подобрување на земјоделските статистики во соработка со Шведската статистика, финансиски поддржан од СИДА (втора фаза) - продолжен до декември 2008 година;
- Реализирана е Националната програма КАРДС 2005, Твининг-проект „Поддршка на Државниот завод за статистика“;
- Дефинирани се проектните задачи за Националната програма ИПА 2007, Проект за поддршка на Државниот завод за статистика во имплементацијата на Acquis;
- Државниот завод за статистика и Европската комисија го потпишаа тригодишниот рамковен договор за партнерство за спроведување на статистичкото истражување за мислење на потрошувачите;
- Темпус проект со Економски факултет Скопје;
- Еуростат проект за паритет на куповната моќ;
- Заврши II фаза од OECD/EUROSTAT проектот за исцрпност на националните сметки;
- Започна Регионалната програма за статистика IPA 2007, финансирана од Европската унија (вклучени се националните сметки, деловните статистики и надворешната трговија).

1.9. ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИТЕ И ОЧЕКУВАНИТЕ РЕЗУЛТАТИ НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА ВО 2009 ГОДИНА

1. Во доменот на статистичките стандарди беа донесени:

- Класификација на производи по дејности, КПД 2008 ("Службен весник на Република Македонија" бр. 97/09;)
- Национална номенклатура на индустриски производи, НИП ("Службен весник на Република Македонија" бр. 75/09.)

2. Методолошки подобрувања во статистичките истражувања

- Целосна примена на ЕУ стандардите во Анкетата за користење на времето (АКВ), 2009;
- Воведување на електронско преземање на податоците за движење и престој на странците во РМ, од базата на Министерството за внатрешни работи;
- Имплементација на методот на следење на лицата во домаќинствата во Анкетата за работната сила (wave approach);

- Објавени нови податоци за: комунален отпад за 2008 година, статистички податоци од областа на шумарството на регионално ниво за 2008, статистички податоци од областа на туризмот според новата категоризација на објекти донесена од страна на Министерството за економија, квартални податоци за издадени одобренија за употреба и податоци за бруто-домашниот производ и инвестиции во основни средства по региони за 2000 -2007 година;
- Подготвени се експериментални пресметки за економските сметки во земјоделството по постојани цени;
- Подготвени се пресметки за инпут-аутпут цените и индексите на земјоделските производи и услуги на квартално и на годишно ниво;
- Направени се методолошки подобрувања на обрасците од областа на структурните бизнис статистики (СБС) во согласност со Регулативата на ЕУ 285/08, 250 и 251/09;
- Направена е понатамошна хармонизација на обрасците и методологијата од областа на деловните тенденции според препораките на ОЕЦД;
- Подготвено е Методолошко упатство за ажурирање на податоците во Деловниот регистар (процедури за ажурирање на правната единица, претпријатието и локалната единица);
- Направено е ажурирање на податоците во Деловниот регистар со податоците од Пописот на деловни субјекти, 2008;
- Направено е прекодирање на деловните субјекти во Деловниот регистар од Националната класификација на дејностите Рев.1 во Националната класификација на дејностите Рев.2;
- Публикувани се податоците од спроведениот Попис на трговските капацитети и угостителските објекти во 2008 година;
- Направени се методолошки подобрувања за пресметките на некои од категориите на бруто-домашниот производ;
- Направени се методолошки концепти за пресметување на бруто-домашниот производ по постојани цени со двојно дефлационирање на квартално и на годишно ниво;
- Подготвени се податоци за табелата на понуда и на употреба за 2006 година;
- Реализирани се сите активности од проектот за паритет на куповната моќ во согласност со планот на Еуростат;
- Назначен е национален координатор за трансмисија на податоци до Еуростат преку e-Damis;
- Националниот координатор за пренос на податоци одржа обука за Единствената влезна точка на податоци во Еуростат и за расположливите алатки за пренос на податоци. Учесници на предавањето беа претставници од институциите кои се учесници во македонскиот официјален статистички систем;
- Континуирано се зголемува бројот на доставени дата-сетови до Еуростат преку e-Damis, а за првпат беа испратени податоци за комунален отпад за 2008 година и за економските сметки во земјоделството, 2004-2007;
- Воспоставена е база на регионални податоци, достапна на интернет страницата на ДЗС;
- Потпишан е Меморандум за соработка помеѓу Државниот завод за статистика, Народната банка на Република Македонија и Министерството за финансии;

- Подготвен е Меморандум за соработка со Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за воспоставување мрежа за прибирање на сметководствени податоци од земјоделските стопанства;
- Спроведена е Анкета за задоволство на корисниците;
- Спроведено е второто самооценување според CAF (Common Assessment Framework).

3. Воведување на нови истражувања

- Воведени се пилот-истражувања во областа на деловните тенденции за инвестиции и финансиски услуги;
- Спроведен е Пробен попис на населението, домаќинствата и становите во мај 2009 година во согласност со меѓународните "Препораки за пописите на населението и домување во ЕСЕ Регионот околу 2010 година" на Економската комисија за Европа за Обединетите нации и Статистичката институција на Европската унија (ОН/ЕЦЕ/Еуростат) и подготвена е анализа на спроведениот Пробен попис;
- Реализирана е пилот-анкета за приходи и услови на живеење (СИЛК);
- Извршено е подобрување на краткорочните статистики - Воведено е редовно истражување од областа на градежништвото за издадени дозволи за употреба на целата територија на Република Македонија од 2009 година;
- Воведено е редовно истражување за отпад во индустријата;
- Подготвен е сет на индикатори за одржлив развој.

4. Хоризонтални прашања

- Подготвено е упатство за подготовка на извештаи за квалитет
- Имплементирани се три модули од системот за пресметка на трошоци за: евиденција на трошоци за печатење, евиденција на трошоци на фотокопирање и евиденција на дневните активности.

5. Меѓународна активност на Државниот завод за статистика

Оценката на Република Македонија во Статистичкиот систем за управување со информации (СМИС+), интернет софтверска алатка преку која Еуростат ја следи усогласеноста на земјите-кандидати и потенцијални кандидати со законодавството на ЕУ во областа на статистиката, беше доставена и потврдена на време.

Во периодот од 22 до 24 април, Статистичкото биро на Европските заедници (Еуростат) ја имаше својата редовна годишна мисија во ДЗС со цел:

- Следење на напредокот од последната оценувачка мисија (2008) и оценка на сегашната состојба на полето на статистиката во статистичкиот систем на Република Македонија;
- Дискусија за процесот на доставување на податоци;
- Дискусија за националната програма ИПА 2007 и процедурите кои треба да се финализираат за таа да започне;
- Дискусија за идната помош на ЕУ во рамките на националните и повеќекорисничките програми преку ИПА фондовите, како и друга странска помош.

Државниот завод за статистика посветува особено внимание на екстерната и на интерната обука на вработените, во насока на развој на клучните вештини кај вработените кои овозможуваат успешно исполнување на задачите, повисок степен на иницијатива, управување со промени и вкрстување на индивидуалните потреби со тие на институцијата.

Во врска со екстерната обука, во периодот од јануари до август 2009, 24 лица учествуваа на 21 состанок од состаноците на работните групи на Еуростат и 197 лица учествуваа на 56 надворешни обуки. Исто така, две лица имаа можност да стажираат во два статистички завода од земјите-членки на ЕУ.

Во периодот јуни 2008 до август 2009, во рамките на институцијата се реализираа 26 интерни обуки на кои присуствуваа вкупно 833 вработени. Темите на обуките беа од областа на методологиите, макроекономијата, социоекономски, дисеминација и заеднички - проекти.

Реализирана е студиска посета од страна на колеги од Заводот за статистика на Црна Гора, со цел Државниот завод за статистика да го презентира своето искуство во областа на земјоделските статистики - особено во делот за индексот на цените на земјоделските производи и економските сметки во земјоделството.

6. Проекти во кои е вклучен Државниот завод за статистика

6.1. Активни проекти

- Регионалната програма за статистика ИПА 2007 (2008-2010) започна со имплементација во август 2008 година и ќе трае до март 2010. Програмата опфаќа 7 пилот-проекти: статистики на надворешна трговија, паритет на куповната моќ, хармонизиран индекс на цени на потрошувачка, Попис на населението, домаќинствата и становите 2011, национални сметки, попис на земјоделството и истражување за структурата на фармите и трансмисија на статистички податоци.
- Во рамките на соработката со Агенцијата за меѓународна соработка и развој на Шведската влада - Сида, формиран е Регионален комитет за статистичка соработка на чија иницијатива се организираат регионални семинари и работилници на полето на статистиката.
- ДЗС и Европската комисија го потпишаа Специфичниот грант договор кој го покрива периодот 1 мај 2009 - 30 април 2010, во рамките на Рамковниот партнерски договор за спроведување на Анкетата за мислење на потрошувачите.

6.2. Планирани проекти

- Национален проект, Македонско - Шведско партнерство за статистика, финансиран од Сида, 2009-2011, ги опфаќа земјоделските статистики, статистиките на животната средина, РС Axis алатките и метаподатоците.
- Регионална програма за статистика ИПА 2008.
- Национална програма ИПА 2007 - Проект за поддршка на ДЗС во имплементацијата на Acquis.

- Национална програма ИПА 2009, Проект за поддршка на ДЗС. Проектот чија имплементацијата ќе трае во периодот 2011-2013, ќе се спроведува децентрализирано за што во Државниот завод за статистика е воспоставена потребната структура и назначени се лица за секоја активност соодветно на правилата за децентрализирано управување со ИПА фондовите.
- Грант на Еуростат за Анкетата за работната сила (АРС), имплементацијата би започнала со АРС за 2010 и ад-хок модул за усогласување помеѓу работниот и семејниот живот, во тендерска постапка. Периодот на имплементација е 2009-2011.
- Грант на Европската комисија - Сателитски сметки за мали претпријатија со заеднички интерес, во тендерска постапка. Периодот на имплементација е 2010.

1.10. ПРОГРАМИ

За остварување на планираните приоритети и цели на Стратешкиот план се дефинираат следните програми: Секторски статистики, Попис на населението, домаќинствата и становите, 2011, Надградба на статистичката инфраструктура, Подобрување на соработката со корисниците и Зајакнување на координацијата на националниот статистички систем. Реализацијата на сите програми бара ангажман на соодветни човечки и финансиски ресурси, а динамиката на нивната реализација е дефинирана во Планот за спроведување на Програмата, што е составен дел на овој документ.

1. Секторски статистики

Реализацијата на оваа програма е исполнување на основната функција на институцијата и се однесува на реализацијата на Програмата за статистички истражувања.

Очекувани резултати:

- Намалување на товарот на извештајните единици;
- Обезбедување на регионални податоци;
- Обезбедување на индикатори за руралниот развој;
- Обезбедување на индикатори за агро-еколошки статистики;
- Воведување на извештаи за квалитет за статистичките истражувања;
- Подобрување на обемот и квалитетот на статистичките податоци во согласност со стандардите на ЕУ;
- Зголемено користење на административни извори на податоци.

Показатели за успешност:

- Зголемен број на истражувања за кои податоците се прибираат преку административни извори или директно во електронска форма;
- Редизајнирање на прашалниците;
- Воведување на електронски прашалници;
- Намалени трошоци за печатење и дистрибуција;
- Имплементација на акционен план за намалување на товарот на извештајните единици;

- Зголемен број на истражувања на база на примерок;
- Регионални податоци (обезбедена серија на податоци);
- Обезбедени индикатори за руралниот развој од расположливите статистички податоци;
- Обезбедени индикатори за агро-еколошки статистики од расположливите статистички податоци;
- Подготвени извештаи за квалитетот на истражувањата;
- Применети регулативи на ЕУ;
- Објавени нови статистички податоци;
- Поголем обем на податоци доставени до Еуростат преку единствената влезна точка со користење на стандардите и форматите пропишани од Еуростат.

2. Попис на населението, домаќинствата и становите, 2011

Пописот на населението, домаќинствата и становите е најголема и најскапа статистичка акција која се спроведува на секои 10 години. Целта на Пописот е да се добијат сеопфатни и меѓународно споредливи статистички податоци за населението и домувањето во Република Македонија. Овој Попис се планира да се спроведе со традиционален начин на попишување по пат на интервју од страна на обучени попишувачи.

Очекувани резултати:

- Донесување на Закон за Попис на населението, домаќинствата и становите, 2011;
- Подготовка на Оперативен план за организација и спроведување на Пописот, 2011;
- Подготовка на пописните инструменти;
- Подготовка на пописната картографија;
- Спроведување на обука за учесниците во Пописот
- Спроведување на Пописот;
- Објавување на први и на конечни резултати од Пописот.

Показатели за успешност:

- Спроведен Попис и објавени податоци.

3. Надградба на статистичката инфраструктура

За да се обезбеди исполнување на основната функција на институцијата, неопходно е постојано да се вложува во јакнењето на институционалниот капацитет. Во овој период ова се планира да се оствари со јакнење на човечкиот и техничкиот капацитет на институцијата.

Очекувани резултати:

- Воспоставување на Регистар на земјоделски стопанства;
- Одржување и развој на Деловниот регистар и Регистарот на население;
- Воспоставување на Статистички територијален регистар,
- Ревизија на класификациите;
- Стандардизација и интеграција на статистичките процеси;
- Изменување и дополнување на Законот за државната статистика;
- Одржливост на капацитетите на Заводот;

- Утврдена политика за пристап до микроподатоци;
- Примена на методите за заштита од статистичко разоткривање.

Показатели за успешност:

- Воспоставени процедури за ажурирање на Регистарот на земјоделски стопанства од административни извори;
- Формирање на нова статистичка единица - групи на претпријатија и воведување на демографија на претпријатија;
- Подобрување на методолошките основи и функционалноста на Регистарот на население;
- Функционирање на процедурите за ажурирање на Статистичкиот територијален регистар со користење на административниот Територијален регистар;
- Усвоени класификации и номенклатури;
- Воспоставено складиште на хармонизирани метаподатоци;
- Донесен Законот за изменување и дополнување на Законот за државната статистика;
- Спроведена Анкета за задоволство на вработените;
- Самооценување според CAF (Common Assessment Framework);
- Донесени законски и подзаконски акти усогласени со регулативите на ЕУ;
- Постојење на транспарентни процедури за правилата за пристап до микроподатоци;
- Изработен/прилагоден софтвер за имплементација на методите за заштита од статистичко разоткривање;
- Извршена анализа од евиденцијата на направени трошоци за 2009 година;
- Дефинирани објективни индикатори за мерење на ефикасноста на ангажираните ресурси за одделни истражувања.

4. Јакнење на соработката и комуникацијата со корисниците, континуирано мерење на потребите и задоволството на корисниците и јакнење на довербата во статистиката

Крајната цел на продукцијата на статистички податоци е да се обезбеди задоволување на потребите на корисниците за официјални статистички податоци и со тоа да се помогне демократскиот процес на земјата.

Очекувани резултати:

- Редизајн на веб-страницата на Заводот;
- Редизајн на статистичките публикации;
- Дефинирани форми за редовна комуникација со корисниците.

Показатели за успешност:

- Голем фонд на статистички податоци достапни на веб-страницата;
- Редизајнирани публикации;
- Бројот на корисници на производите и услугите на Државниот завод за статистика постојано се зголемува.

5. Зајакнување на координацијата на националниот статистички систем

Законска обврска на Државниот завод за статистика е координација на националниот статистички систем во земјата. Во периодот опфатен со Стратешкиот план институцијата ќе вложи повеќе ресурси во јакнење на оваа своја улога и обезбедување конзистентност на македонскиот статистички систем.

Очекувани резултати:

- Анализа на закони и подзаконски акти во кои се уредува државната статистика во Република Македонија;
- Јакнење на соработката со носителите на административни извори на податоци;
- Јакнење на соработката со овластените носители за реализација на обврските во националниот статистички систем.

Показатели за успешност:

- Изготвена анализа на законските и подзаконските акти
- Број на реализирани работни средби и зголемен фонд на користени податоци од административни извори
- Број на реализирани обуки од одредени области од заеднички интерес.